

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ:	ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	28.03.2026

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το 1^ο και 2^ο απόσπασμα

1^ο Μήπως έχω έλθει σε εχθρό και είμαι αιχμάλωτη στο στρατόπεδό σου; Σε τέτοιο σημείο με έσυρε (κατάκτησε) η μακροζωία (μακρόχρονη ζωή μου) και τα δύστυχα γηρατειά (μου) ώστε να σε δω πρώτα εξόριστο (κι) έπειτα εχθρό; Πώς μπόρεσες να λεηλατήσεις αυτή τη χώρα η οποία σε γέννησε και σε ανέθρεψε; Δεν σου πέρασε η οργή όταν περνούσες τα σύνορα της πατρίδας;
2^ο Φροντίζει και προνοεί να μην μαθευτούν τα σχέδιά μας από τους εχθρούς, αν αρπάξουν την επιστολή (ή: αν αρπαγεί ή επιστολή). Για τον λόγο αυτό στέλνει επιστολή γραμμένη στα ελληνικά. Συμβουλεύει τον απεσταλμένο, αν δεν μπορέσει να πλησιάσει, να δέσει την επιστολή στον μάντα του ακοντίου και να το ρίξει μέσα στο στρατόπεδο. Στην επιστολή γράφει πως θα έλθει γρήγορα με τις λεγεώνες (του).

ΜΟΝΑΔΕΣ 20

B1.α) Τι γνωρίζετε για το κίνημα των "Νεωτερικών"

Κατά τη ρεπουμπλικανική περίοδο (ή τους Κικερώνειους χρόνους) εμφανίζεται το πρώτο «μοντερνιστικό» κίνημα της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, οι «**νεωτερικοί**». Είναι επηρεασμένοι από τον αλεξανδρινό Καλλίμαχο (3ος αι. π.Χ.) και την ελληνιστική ποίηση. Δημιουργούν συνήθως σύντομα και πολύ προσεγμένα στη μορφή ποιήματα. Αποφεύγουν τα μεγάλα παραδοσιακά θέματα του έπους, όπως τα ηρωικά κατορθώματα και ο πόλεμος. Στρέφονται σε πιο προσωπικά θέματα, όπως ο έρωτας.

ΜΟΝΑΔΕΣ 2

B1.β) Να σημειώσετε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι Σωστές ή Λανθασμένες:

1. Ο Λίβιος Ανδρόνικος απέδωσε στα Λατινικά την Οδύσσεια του Ομήρου. **ΣΩΣΤΟ**
2. Το αρχαιότερο πεζό λατινικό έργο ανήκει στον Κάτωνα. **ΣΩΣΤΟ**
3. Η λεγόμενη «**ρωμαϊκή ειρήνη**» (*pac Romana*) θα διαρκέσει περίπου πέντε αιώνες και, γενικά, θα φέρει ευημερία για την ανθρωπότητα. **ΛΑΘΟΣ**
4. Στην περίοδο του Αυγούστου (31 π.Χ.-14 μ.Χ.) ακμάζει κυρίως η πεζογραφία. **ΛΑΘΟΣ**

ΜΟΝΑΔΕΣ 8

B2. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με αυτά της στήλης Β. Δύο στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν:

A	B
Potuisti	δεσπότης
Proditor	παράδοση
Providet	ιδεολογία
Re	ρεαλισμός
Curat	πεντικιούρ

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

Γ1.α) Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

Suum utilitatem: ονομαστική στον ίδιο αριθμό **Sua utilitas**

Epistulam: δοτική στον άλλο αριθμό **epistulis**

Nosmet Ipsos: αφαιρετική στον ίδιο αριθμό **a nobismet ipsis**

Legionibus: κλητική ενικού αριθμού **legio**

Graecis litteris: αιτιατική στον άλλο αριθμό **graecas litteras**

Legatum: γενική στον άλλο αριθμό **legatorum**

Communis: κλητική και αφαιρετική πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος **communia – communibus**

ΜΟΝΑΔΕΣ 11

Γ1.β) Στο 1ο απόσπασμα να εντοπίσετε δύο επίθετα (μονάδες 2) και να τα μεταφέρετε στον συγκριτικό βαθμό, γενική ενικού στο αρσενικό γένος (μονάδες 2).

Longa :longioris, Infelix: infeliciois

ΜΟΝΑΔΕΣ 4

Γ2.α) Στο 2ο απόσπασμα να εντοπίσετε δύο απαρέμφατα (μονάδες 2) και να τα μετατρέψετε σε απαρέμφατο παρακειμένου (μονάδες 2).

Adire :adisse, adfore :adfuisse

ΜΟΝΑΔΕΣ 4

Γ2.β) Να γράψετε ό,τι ζητείται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

Traxit: μετοχή ενεστώτα και μέλλοντα στο αρσενικό γένος ονομαστική ενικού **trahens,tracturus**

Populari: απαρέμφατο μέλλοντα **populaturum esse**

Aluit: το γ' πληθυντικό Προστακτικής Μέλλοντα στην ίδια φωνή **alunto**

Cecidit: το ίδιο πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα στην ίδια φωνή **cadit**

Curat: την αιτιατική και αφαιρετική σουπίνο **curatum, curatu**

Vituperandus est: γ' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού στην ενεργητική περιφραστική συζυγία **vituperaturi essent**

Mittit: α' πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού **misissemus**

Adligat: β' ενικό πρόσωπο στην προστακτική ενεστώτα και στις δύο φωνές **adliga, adligare**

ΜΟΝΑΔΕΣ 11

Δ1.α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους:

Ad hostem (Κείμενο 1º): είναι εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της εχθρικής διάθεσης στο ρήμα **venit**

Exsulem (Κείμενο 1º): είναι κατηγορούμενο στο αντικείμενο **te**

Consilia (Κείμενο 2º): είναι υποκείμενο στο ρήμα **cognoscantur**

Ob rem (Κείμενο 2º): είναι εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο ρήμα **mittit**

Patriae (Κείμενο 3º): είναι γενική αντικειμενική στο υποκείμενο **proditor**

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

Δ1.β) Num ad hostem veni? (Κείμενο 1^ο): Να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές στην ευθεία ερώτηση ολικής άγνοιας ώστε να φαίνεται: **α)** ότι περιμένουμε καταφατική απάντηση και **β)** ότι δε γνωρίζουμε την απάντηση.

- α) Nonne ad hostem veni?** (καταφατική απάντηση)
β) Venine ad hostem? (δε γνωρίζουμε την απάντηση)

ΜΟΝΑΔΕΣ 2

Δ1.γ) ingredientī (Κείμενο 1^ο): Να αναγνωρίσετε το είδος της μετοχής και να την αναλύσετε: **α)** ώστε να δηλώνει το σύγχρονο και **β)** εισαγόμενη με τον ιστορικό/ διηγηματικό cum.

- **Επιρρηματική χρονική μετοχή**

- α) dum tu ingrederis/-re** (σύγχρονο)
β) cum ingredereris/-re (ιστορικός/ διηγηματικός cum)

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

Δ2.α) ne, intercepta epistula, nostra consilia ab hostibus cognoscantur (Κείμενο 2^ο): Να αναγνωρίσετε πλήρως την παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά, ακολουθία, λειτουργία).

Δευτερεύουσα ουσιαστική βουλητική που λειτουργεί ως αντικείμενο στα ρήματα curat και providet. Εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο ne γιατί είναι αρνητική. Εκφέρεται με υποτακτική γιατί το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό. Συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (cognoscantur) λόγω εξάρτησης από ρήματα αρκτικού χρόνου (curat – providet) και δηλώνεται το σύγχρονο στο παρόν σύμφωνα με την Ιδιόμορφη Ακολουθία των χρόνων. Ιδιόμορφη γιατί η βούληση/ επιθυμία στα λατινικά είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι την πιθανή στιγμή πραγματοποίησής της. (συγχρονισμός κύριας-δευτερεύουσας)

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

Δ2.β) In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore (Κείμενο 2^ο): Να αναγνωρίσετε το είδος του απαρεμφάτου και τον συντακτικό του ρόλο, να εντοπίσετε το υποκείμενο του, να αιτιολογήσετε την πτώση του και να εξηγήσετε το φαινόμενο που προκύπτει.

- Ειδικό απαρέμφατο που λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα Mittit
- Υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι το se (αιτιατική)
- Ταυτοπροσωπία και Λατινισμός → το υποκείμενό του δηλώνεται και σε περίπτωση ταυτοπροσωπίας και τίθεται σε πτώση αιτιατική (το se ταυτίζεται νοηματικά με το υποκείμενο του ρήματος Caesar)

ΜΟΝΑΔΕΣ 4

Δ2.γ) vituperandus est proditor (nobis) (Κείμενο 3^ο): Να αντικαταστήσετε τον τύπο της παθητικής περιφραστικής συζυγίας από την ισοδύναμη έκφραση **debeo + απαρέμφατο** κάνοντας όλες τις απαραίτητες αλλαγές.

- **Nos debemus vituperare proditorem**

ΜΟΝΑΔΕΣ 4

